

vedtatt at det innhentes tilbud på obligasjonslån med lang-siktig løpende minimum ti år, og fast rente, anslagsvis en gjeldsrente på fem prosent. Med det nye lånet kan vi innløse gamle små og store lån, og i tillegg finansiere Ankerskoen, kulturhuset og nye omsorgsboliger. Dette vil skape interesse for

innkassuen. Dette må du ta vare på samtidig som det er nødvendig å sikre lokaler som gir en gravlert som vitner om respekt for levd liv. Silik vil Hamar bli innlandets mest attraktive by.

OLE PEDER KJELDSTAD
tidligere kommunestyremedlem i Hamar for 881

Det haster! Nye grep må til i samferdselspolitikken!

Hamar er som Innlandshovedstad et viktig knutepunkt for samferdselen øst-vest og nord-sør. Venstre mener at veien til en bedre samferdselspolitikk handler om å sette inn mer ressurser og å finansiere prosjekter på en mer forutsigbar og effektiv måte. Vårt vei- og jernbanenett holder ikke mål, og vi ligger lavt på de fleste sammenligninger med andre land i Europa.

Stortinget bør også åpne for at store, nasjonale samferdselsstøtt kan finansieres med låneopp- tak, for eksempel gjennom et eget infrastrukturfond, og at tilbakebetalingene sikres gjennom å binde fremtidige statsbudsjetter over inntil 50 år, slik det gjøres i vårt naboland Sverige. Alternativt må Vegdirektoratet og Jernbaneverkets utbyggingsavdelinger skilles ut som egne statsselskaper som gis mulighet for tilsvarende låneopp- og Venstre mener at man ikke skal bruke avkastningen fra et infrastrukturfond til samferdselsprosjekter, men at man låner fra fondet, og betaler tilbake med avdrag til fondet. Fondet blir dermed å sammenligne med det

gennomføres raskere og mer effektivt, uavhengig av årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Prosjektfinansiering skal dekke hele prosjekters gjennomføring, og kan gjerne organiseres i samarbeid med private aktører ved Offentlig-Privat Samarbeid (OPS), uten at dette er et krav fra Venstre.

svenske Riksgäldskontoret, som har finansiert svensk samferdsel på denne måten i flere år. Venstre er ikke redd for at en slik ny låneinstitusjon vil bidra til overopphøring av norsk økonomi, siden statsbudsjettene ikke behøver økes for å betjene lånene. Tvertimot bør oppbyggingen av et infrastrukturfond skje innenfor handlingsregelen. Dermed bidrar en slik ordning både til at en større andel av oljeinngangen i fremtiden vil gå til investeringer i infrastruktur, samtidig som næringslivets konkurransekraft styrkes. Venstre ønsker at disse helt vesentlige endringene i norsk samferdselspolitikk ivretsettes snarest mulig, senest i forbindelse med planlegging av landets neste Nasjonale Transportplan, NTP 2014-2023. Dobbeltsporene Gardemoen-Lillehammer og Oslo-Ski bør være de første store infrastrukturprosjektene som lånefinansieres etter ovenstående modell.

STEIN FRØYSANG, Hamar Venstre

Den djerve jerven

Eg har tidlegare skrivne om bl.a. ulv, rev, gauppe og bjørn, og no er det jerven sin tur. Den gammalnorske forma var jervi, som erstatta jarfi. I-en påverka gjeme a-en slik at han blei heva til e, jif, også nynorsk vs bokmål: hjarte-hjerte, jarn-jern. Både bokmål og nynorsk har jerv som einform, men i dialektane kan ein også finne formene jarv og erv.

Itølgje Falk og Torp si etymologiske ordbok trudde ein før i tida at jerven var ein bjørneunge. Derfor hadde ein også forma bjørnerv. Enda eit dialektord er fjellfras, som opphavleg var fjellfross før ordet blei forrynska gjennom tysk påveiknad. Fross er eit dialektord for hannkatt. Gammalnorsk hadde fress, som kynnne tyde både hannkatt og bjørn. Fjellfross eller -fress tydde altså og fjellbjørn- eller eventuelt fjellkatt.

Hansearane lånte med seg ordet fjellfras gjennom skandinavien på 1400-talet, men ordet fjell blei omforma til veel, nyhøgtysk viel. Det tyske namnet i dag er Vielfraß, som tyder ein som er mykje, altså storetar. Her ser ein korleis folkeetymologien kan ende på namn og tydingar til namn. Ein kan vel ikkje påstå at jerven er meir enn andre rovdyr, men Vielfraß gav nok meir mening for tyskarane enn fjellfras. I neste omgang blei faktisk også

det latinske namnet til jerven påverka av den omforma tydinga. Det latinske namnet er gulo, som tyder den grådige (det latinske namnet blei danna først på 1700-talet). I engelsk har ein wolvenne av wolvening dvs. den som oppfører seg som ein ulv. Når ein i Norden meinte jerven likna på ein bjørneunge, hadde samanlikninga med ulven i engelsk nok meir å gjere med den påståtte grådigheta.

Ordet jerv/jarv heng saman med verbet jarve, som i sin tur er beslektet med jarpe. A jarve er å gnage, tygge eller rive i seg maten. Sånn sett finn ein også her eit tydingssamband til storetar/Vielfracß.

Johan H. Rosbach viser i 'Etymologi for alle' elles også til gammalnorsk jarpi, som tydde brun. Rosbach meiner at jerven har fått namnet sitt etter fargen, akkurat som jerna. Men jerna heitte jarpi på gammalnorsk, mens jerven heitte jarfi. Sånn sett er det kanskje meir sannsynleg at jerven blei oppkalla etter bordmanerane sine heller enn fargen sin.

Uansett er jerven ein djervkar. Djarf tydde modig, dristig alleie i gammalnorsk. Men grunntydinga var visst veinhært, fast, tung. Ein blir det ein et...

JENS HAUGAN
Høgskolen i Hedmark